

Powiatowy Urząd Pracy w Gdańsku

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W MIEŚCIE GDAŃSK

2011
I PÓŁROCZE

Gdańsk, październik 2011

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
I. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW).....	4
II. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)	6
III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH	9
WNIOSKI.....	11
ANEKS STATYSTYCZNY	12
I. Wybrane mierniki stosowane do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	12
II Tabele	14
Tabela 1 Ranking zawodów i specjalności (kod 6-cyfrowy) wg ilości osób zarejestrowanych z miasta Gdańska na koniec czerwca 2011r.....	14
Tabela 2 Zestawienie ofert pracy (wg zgłoszeń) zawodów i specjalności z miasta Gdańska w pierwszym półroczu 2011 roku	15
Tabela 3 Struktura ofert pracy wg sekcji PKD w mieście Gdańsk w pierwszej połowie 2011 roku.....	16
Tabela 4 Ranking grup zawodów (kod 4- cyfrowy) zgłoszonych w ofertach pracy z terenu miasta Gdańsk ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty zatrudnienia w pierwszej połowie 2011 roku.....	17
Tabela 5 Zawody deficytowe w mieście Gdańsk w pierwszym półroczu 2011r.....	18
Tabela 6 Zawody nadwyżkowe w mieście Gdańsk w pierwszym półroczu 2011r.....	19

WSTĘP

Przez *monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych* należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych i kształcenia zawodowego.

Opracowywanie analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* zostało wpisane w zadania zarówno województwa jak i samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. Zadanie to zostało również umieszczone w Krajowym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2005 rok, albowiem odpowiednia koordynacja kierunków kształcenia, dostosowanie struktury podaży i popytu w układzie klasyfikacji zawodowych jest ważnym problemem w obliczu zachodzących zmian na rynku pracy.

Podstawą analizy struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy jest Klasyfikacja Zawodów i Specjalności, wprowadzona do powszechnego stosowania Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004r. *w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania* (Dz. U. Nr 48, poz. 253). W rozporządzeniu tym **zawód** został zdefiniowany jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów. Zawód może dzielić się na specjalności, które są wynikiem podziału pracy w ramach zawodu i zawierają czynności o podobnym charakterze wymagające pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.

Klasyfikacja obejmuje 30 dużych grup zawodowych (kod 2 cyfrowy), 387 grup elementarnych (kod 4 cyfrowy) oraz 1636 zawodów i specjalności (kod 6 cyfrowy).

Niniejszy Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych prowadzony jest dla obszaru miasta Gdańska, a czas badania to okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2011 roku i został opracowany w oparciu o ujednolicone dla całego kraju *Zalecenia metodyczne* (Warszawa, 2003 rok) opracowane przez ówczesny Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej. Podstawowym źródłem informacji niniejszego opracowania są tablice wynikowe wygenerowane przy specjalnie do tego stworzonej aplikacji, która umożliwiła określenie zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych, a także interpretacje uzyskanych wyników.

Do analizy, mającej na celu opisanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych posłużyły następujące narzędzia statystyczne:

- a) wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu k,
- b) wskaźnik szansy uzyskania oferty zatrudnienia w danym zawodzie k,
- c) wskaźnik struktury,

„Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Gdańsk za pierwsze półrocze 2011r.” ma charakter diagnostyczny.

I. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Obecnie w mieście Gdańsk zamieszkuje (wg stanu w dniu 31 grudnia 2010r.) **451 981** osób. Ponadto w Gdańsku wg stanu na dzień 30 czerwca 2011r. liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych wyniosła **10434** osoby (w tym **52,3%**, czyli **5452** osoby, stanowiły kobiety), natomiast stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła **5,1%**. Na koniec czerwca 2011r. pozostawało w rejestrze bezrobocia tego powiatu **1569** osób bezrobotnych dotychczas niepracujących, co stanowi **15,0%** ogółu osób bezrobotnych. Absolwenci - osoby bezrobotne zarejestrowane w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły, stanowili **3%** wszystkich zarejestrowanych, czyli **322** osoby. W tej kategorii kobiety stanowiły **61,2%**, czyli **197** osób.

Analizując bezrobocie wg zawodów w Gdańsku na dzień 30 czerwca 2011r., otrzymujemy następujący wynik: jedną z największych grup bezrobotnych stanowią osoby bez zawodu (**1839** osób, tj. **17,6%** ogółu bezrobotnych). W dalszej kolejności są zawody:

- sprzedawca (**887** osób, tj. **8,5%** ogółu bezrobotnych),
- ślusarz (**193** osoby, tj. **1,8%** ogółu bezrobotnych),
- robotnik gospodarczy (**157** osób, tj. **1,5%** ogółu bezrobotnych),
- sprzątaczką biurową (**149** osób, tj. **1,4%** ogółu bezrobotnych),
- kucharz (**139** osób, tj. **1,3%** ogółu bezrobotnych),
- technik prac biurowych (**138** osób, tj. **1,3%** ogółu bezrobotnych),
- magazynier (**121** osób, tj. **1,2%** ogółu bezrobotnych),
- ekonomista (**118** osób, tj. **1,1%** ogółu bezrobotnych),
- technik ekonomista (**116** osób, tj. **1,1%** ogółu bezrobotnych),
- technik mechanik (**101** osób, tj. **1,0%** ogółu bezrobotnych).

Wysoki poziom bezrobocia w tych profesjach może sugerować, iż są to zawody nadwyżkowe. Należy tu wspomnieć, iż grupa bezrobotnych bez zawodu obejmuje osoby nie spełniające jednocześnie dwóch warunków – nie posiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum jednego roku w tym samym zawodzie oraz kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dyplomem uprawniającym do wykonywania zawodu. Zgodnie z wymienionymi kryteriami w grupie „bez zawodu” ujęte są osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące i licea profilowane.

Analizując rejestr bezrobotnych ze względu na rodzaj działalności PKD (tj. według ostatniego miejsca pracy w danej branży, w jakiej pracowały osoby bezrobotne przed zarejestrowaniem się) stwierdza się, iż najwięcej osób pracowało w następujących rodzajach działalności (razem **7949** osób):

USŁUGI:

- handel hurtowy i detaliczny; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle (**1497** osób, tj. **18,8%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (**354** osoby, tj. **4,1%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (**75** osób, tj. **0,9%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna (**180** osób, tj. **2,3%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (**130** osób, tj. **1,6%** osób poprzednio pracujących),

- edukacja (**213** osób, tj. **2,7%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (**354** osoby, tj. **4,5%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- transport i gospodarka magazynowa (**291** osób, tj. **3,7%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- informacja i komunikacja (**96** osób, tj. **1,2%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (**186** osób, tj. **2,3%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa (**192** osoby, tj. **2,4%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (**302** osoby, tj. **3,8%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- pozostała działalność usługowa (**1192** osoby, tj. **15,0%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność niezidentyfikowana (**1309** osób, tj. **16,5%** ogółu osób poprzednio pracujących),

PRZEMYSŁ:

- przetwórstwo przemysłowe (**927** osób, tj. **11,7%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- budownictwo (**556** osób, tj. **7,0%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (**18** osób, tj. **0,2%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- górnictwo i wydobywanie (**5** osób, tj. **0,1%** ogółu osób poprzednio pracujących).

Nie ma natomiast w rejestrze bezrobotnych, których ostatnie miejsce pracy było związane z sekcją: „Organizacje i zespoły eksterytorialne” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”.

W badanym okresie w Gdańsku największy napływ bezrobotnych (liczba osób, które zarejestrowały się w pierwszej połowie 2011 roku), odnotowano wśród osób bez zawodu (**2431** osób, tj. **24,3%** ogółu napływu bezrobotnych), a następnie w takich elementarnych zawodach jak (razem **10012** osób):

- sprzedawca (**815** osób, tj. **8,1%** ogółu bezrobotnych),
- ślusarz (**175** osób, tj. **1,7%** ogółu bezrobotnych),
- kucharz (**148** osób, tj. **1,5%** ogółu bezrobotnych),
- robotnik gospodarczy (**133** osoby, tj. **1,3%** ogółu bezrobotnych),
- magazynier (**117** osób, tj. **1,2%** ogółu bezrobotnych),
- sprzątaczką biurową (**105** osób, **1,0%** ogółu bezrobotnych),
- pedagog (**99** osób, tj. **1,0%** ogółu bezrobotnych),
- technik ekonomista (**96** osób, tj. **1,0%** ogółu bezrobotnych),
- specjalista do spraw organizacji i handlu (**91** osób, tj. **0,9%** ogółu bezrobotnych),
- ekonomista (**91** osób, tj. **0,9%** ogółu bezrobotnych).

Na koniec badanego okresu na terenie miasta Gdańsk w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdańsku zarejestrowane były **10 434** osoby. Stopa bezrobocia na koniec pierwszego półrocza wyniosła **5,1%**.

Największą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby bez zawodu (**17,6%** ogółu bezrobotnych), natomiast w dalszej kolejności wystąpiły następujące zawody: sprzedawca, ślusarz, robotnik gospodarczy, sprzątaczką biurową, kucharz, technik prac biurowych, magazynier, ekonomista, technik ekonomista, technik mechanik.

Napływ bezrobotnych nie różnił się znacznie strukturą zawodów przedstawionych powyżej wg liczby osób zarejestrowanych na koniec badanego okresu.

W większości osoby bezrobotne zarejestrowane do końca czerwca 2011r. pracowały poprzednio (według sekcji PKD): handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, przetwórstwo przemysłowe, pozostała działalność usługowa. Powyższe wyniki potwierdzają zarazem o przemysłowo - usługowym charakterze lokalnej gospodarki. Największy udział w zbiorze bezrobotnych w dalszym ciągu mają osoby posiadające niskie kwalifikacje zawodowe oraz wykształcenie na poziomie zasadniczym lub średnim.

II. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Pozyskiwanie ofert pracy od pracodawców oraz dotowanie ze środków Funduszu Pracy zatrudnienia bezrobotnych w ramach aktywnych programów przeciwdziałania bezrobociu to najistotniejsze czynniki gwarantujące poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Na terenie tego powiatu grodzkiego funkcjonuje wiele podmiotów gospodarczych, w tym m.in. **1423** spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego, stanowiących **35%** tego typu spółek w województwie. Ogólnie w Gdańsku (wg stanu w dniu 31 grudnia 2009r.) zarejestrowanych w systemie REGON (bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne) było **62281** podmiotów gospodarki narodowej, czyli jednostek prawnych, tj.:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej, w tym:
 - spółek handlowych - **8145**,
 - spółek cywilnych - **4415**,
 - spółdzielni - **303**,
- **42 007** osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w tym związanych z:
 - handlem, naprawami pojazdów samochodowych - **14074**,
 - obsługą rynku nieruchomości - **5824**,
 - przemysłem - **7159** (np. **6906** z przetwórstwem przemysłowym),
 - budownictwem - **6232**,
 - transportem, gospodarką magazynową - **4523**,
 - działalnością finansową i ubezpieczeniową - **2559**,
 - zakwaterowaniem i gastronomią - **1642**,
 - rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem - **251**.

Głównymi sektorami gospodarki jest przemysł (np.: największy w kraju port morski, rafineria, automatyka przemysłowa, przetwórstwo spożywcze oraz przemysł chemiczny, drzewny, elektromaszynowy, metalowy, petrochemiczny i stoczniowy), budownictwo, obsługa nieruchomości i firm (m.in.: banki, instytucje ubezpieczeniowe, czy firmy konsultingowe), handel i usługi - miasto Gdańsk jest jednym z najważniejszych ośrodków turystycznych w Polsce.

W pierwszej połowie 2011r. roku wpłynęło do Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku **4889** ofert pracy, po skorygowaniu o liczbę ofert, które pracodawcy anulowali. Natomiast na koniec czerwca 2011r. w rejestrach tego urzędu pozostały **274** oferty pracy.

Najwięcej ofert pracy skierowano w tym okresie do bezrobotnych i poszukujących pracy w następujących zawodach:

- bez zawodu – **544** oferty pracy,
- sprzedawca – **282** oferty pracy,
- robotnik budowlany – **242** oferty pracy,
- murarz – **189** ofert pracy,
- zbrojarz – **142** oferty pracy,
- pracownik ochrony fizycznej bez licencji – **130** ofert pracy,
- kasjer handlowy – **119** ofert pracy,
- malarz konstrukcji i wyrobów metalowych – **118** ofert pracy,
- oczyszczacz konstrukcji stalowych – **84** oferty pracy,
- sprzątaczką biurową – **84** oferty pracy,
- malarz budowlany – **79** ofert pracy,
- cieśla szalunkowy – **78** ofert pracy.

Relacje dotyczące napływu bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz liczby ofert pracy w Gdańsku w I połowie 2011r. przedstawiono w Tabeli 3 dołączonej do aneksu statystycznego. Z relacji przedstawionych tam danych wynika, że we wskazanym okresie:

- największa liczba ofert pracy (**1141** ofert) skierowana była do grupy osób związanych z sekcją PKD przetwórstwo przemysłowe, gdzie napływ osób bezrobotnych wyniósł **927** osób, zaś na koniec czerwca 2011r. liczba bezrobotnych w tej grupie utrzymywała się na poziomie (**1136** osób), a w dyspozycji tutejszego urzędu było jeszcze **55** niezagospodarowanych ofert pracy;
- w grupie związanej z sekcją: działalność finansowa i ubezpieczenia (pracodawcy zgłosili w ciągu całego tego okresu do urzędu pracy **88** ofert pracy, a zarejestrowały się **192** osoby bezrobotne, Na koniec czerwca 2011r. bez pracy pozostawało **226** osób, i **2** niezagospodarowane oferty pracy);
- z sekcji: budownictwo - liczba oferowanych miejsc pracy wyniosła **825**, natomiast zarejestrowano **556** bezrobotnych, a na koniec badanego okresu w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku figurowało **614** osób, dla których pozostało **67** ofert pracy;
- z sekcji: administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne - pracodawcy zgłosili do tutejszego urzędu **216** ofert pracy, a zarejestrowało się **186** bezrobotnych. Na koniec czerwca 2011r. bez pracy w tej grupie zawodów pozostawało **214** osób i **2** niezagospodarowane oferty pracy;
- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – zgłoszono **13** ofert pracy, a zarejestrowano **18** bezrobotnych, na koniec czerwca 2011r. pozostało **0** ofert pracy, i **8** osób bezrobotnych,
- gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników - wpłynęły **2** oferty pracy, na koniec czerwca 2011r. nie było żadnej oferty. Nie zarejestrowano w tym okresie żadnej osoby, na koniec badanego okresu nie było zarejestrowanych osób bezrobotnych,
- transport i gospodarka magazynowa – zgłoszono **104** oferty pracy, tymczasem zarejestrowanych było **291** osób – na koniec czerwca tego roku było **335** osób bezrobotnych, dla których pozostało **9** ofert pracy,

- działalność finansowa i ubezpieczenia – zgłoszono **88** ofert pracy dla blisko **192** osób zarejestrowanych w tym okresie, w końcu czerwca 2011r. pozostały **2** oferty pracy dla **226** osób bezrobotnych,
- informacja i komunikacja – dla **96** osób bezrobotnych zarejestrowanych zgłoszono **66** ofert pracy, w końcu okresu sprawozdawczego pozostały **2** oferty pracy dla **126** osób bezrobotnych.

Jak widać, na ogół w sekcjach w których było zarejestrowanych najwięcej osób pozyskiwano najwięcej ofert z wyjątkiem kilku sekcji jak np. Informacja i komunikacja. Należy zwrócić także uwagę na to, że w wielu sekcjach pomimo sporej liczby osób bezrobotnych pozostało wiele ofert niewykorzystanych.

Dokonano również analizy porównawczej ofert pracy i bezrobotnych wg zawodów (zgodnie z tabelą 4 dołączoną do aneksu statystycznego) pozwalającej ustalić wskaźnik szansy uzyskania pracy wśród zarejestrowanych bezrobotnych, co powinno stanowić sygnał dla osób stojących u progu wyboru przyszłego zawodu i instytucji odpowiedzialnych za politykę oświatową w regionie. Tak, więc wśród elementarnych grup zawodowych (kod: 4 - cyfrowy) charakteryzujących się wysokim wskaźnikiem szansy uzyskania oferty (tj. takich, dla których relacja ilości zgłoszonych w ciągu pierwszego półrocza 2011r. ofert pracy w danym zawodzie do ilości zarejestrowanych bezrobotnych w tym zawodzie była większa od wartości: **0,5**) znaleźli się m.in.:

- *robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym,*
- *murarz i pokrewni,*
- *sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej,*
- *administratorzy systemów komputerowych,*
- *pracownicy ochrony osób i mienia,*
- *projektanci i administratorzy baz danych,*
- *asystenci nauczycieli,*
- *betoniarz, betoniarze zbrojarze i pokrewni,*
- *robotnicy budowy dróg i pokrewni.*

W I połowie 2011 roku wpłynęły do tutejszego urzędu pracy **4889** ofert pracy. W związku z kryzysem finansowym, pod wpływem którego jesteśmy, podmioty gospodarcze w regionie zmniejszyły zatrudnienie, z tego też powodu liczba zgłoszonych ofert pracy jest mniejsza niż w latach poprzednich i liczba osób bezrobotnych większa.

III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Tempo przemian ekonomicznych i technologicznych w Polsce i na świecie sprawia, iż często kwalifikacje zawodowe zdobyte w procesie kształcenia nie odpowiadają zapotrzebowaniom zgłaszanym przez pracodawców. Kluczowym problemem jest określenie najbardziej pożądanych kierunków kształcenia i przygotowanie właściwej oferty edukacyjnej, co wymaga prognozowania, monitorowania rynku pracy, a następnie właściwego wykorzystania zdobytych w ten sposób informacji statystycznych. W przypadku dużej liczby uczniów kształcących się w zawodach nadwyżkowych należałoby sformułować zalecenia ograniczenia naboru na te specjalności, zaś w przypadku zawodów deficytowych jest to sygnał na to, w jakich zawodach należałoby kształcić. W chwili obecnej należy również podkreślić konieczność harmonizacji polskiego systemu kształcenia w Polsce z występującymi w Unii Europejskiej, dającą możliwość wzajemnego uznawania kwalifikacji. Poniższa analiza ma na celu ustalenie listy zawodów deficytowych i nadwyżkowych, zaś niżej zamieszczona lista zawodów deficytowych stanowi źródło wiedzy odnośnie zapotrzebowania lokalnego rynku pracy. Monitoring zawodów nadwyżkowych i deficytowych przeprowadzono w oparciu o zgłoszone oferty pracy i liczbę zarejestrowanych bezrobotnych z terenu miasta Gdańska w pierwszej połowie 2011 roku. Z danych statystycznych wyliczono wskaźniki intensywności nadwyżki lub deficytu zawodów, który jest mierzony jako stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w badanym okresie. W analizie pominięte zostały zawody i specjalności mające w nazwie słowo: pozostałe. Niniejsze zestawienie zawodów ma charakter wybiórczy. Oznacza to, iż odrzucono wartości omawianego wskaźnika dla średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy oraz średnio miesięcznej liczby zarejestrowanych osób mniejszych od wartości 1.

Należy wspomnieć, iż:

Zawód deficytowy – to taki, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawód nadwyżkowy – to taki, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Poniżej - na podstawie liczby zarejestrowanych bezrobotnych i zgłoszonych ofert pracy wg zawodów oraz specjalności - określono katalog zawodów i specjalności (uszeregowany od najwyższej do najniższej wartości wskaźnika), jakie reprezentują osoby bezrobotne zarejestrowane z terenu powiatu grodzkiego oraz wskazano te zawody, na które istnieje zapotrzebowanie.

ZAWODY ZRÓWNOWAŻONE

Dla zawodów (wg kodu 6-cyfrowego) w przypadku, gdy wskaźnik ma wartość w przedziale $\langle 0,9; 1,1 \rangle$ mamy następujące zawody: ekolog, logistyk, doradca finansowy, audytor, administrator baz danych, analityk baz danych, pośrednik w obrocie nieruchomościami, tester oprogramowania komputerowego, fotograf, kurier, ogrodnik, lutowacz, technik automatyk, inspektor budowlany.

ZAWODY DEFICYTOWE

- zbrojarz – **35,5**;
- asystent sędziego – **30**;
- piaskarz – **27**;
- spawacz metodą MIG – **27**;
- asystent prawny – **13**;
- nauczyciel w placówkach pozaszkolnych – **10**;
- sprzedawca w branży mięsnej – **10**;
- sprzedawca na telefon – **10**;
- sprzedawca na telefon – **10**;
- blacharz izolacji przemysłowych – **9**.

Ponadto zaistniała taka sytuacja, że w wyżej wymienionych zawodach i specjalnościach w okresie objętym badaniem, zostały zgłoszone oferty pracy, zaś nie zarejestrowali się bezrobotni: operator myjni, sprzątaczką domowa, operator maszyny rozlewniczej, operator koparki, pilarz, monter elektronik. Zgodnie z przeprowadzoną analizą są to zawody deficytowe o największej wartości współczynnika intensywności deficytu, tj. **MAX**.

ZAWODY NADWYŻKOWE:

Analiza zawodów nadwyżkowych dla grupy zawodów wg zawodów i specjalności (kod 6 – cyfrowy) daje następujący obraz:

- pedagog – **0,0101**;
- technik ekonomista* – **0,0312**;
- technik mechanik* – **0,0357**;
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – **0,04**;
- złotnik-jubiler* – **0,0435**;
- specjalista ochrony środowiska – **0,0455**;
- specjalista do spraw finansów – **0,05**;
- specjalista do spraw badań społeczno-ekonomicznych – **0,0625**;
- ładowacz – **0,0667**;
- robotnik placowy – **0,0667**;
- cukiernik* - **0,069**.

Zawodów „maksymalnie” nadwyżkowych było **122**. Z analizowanego raportu wynika, iż największe zapotrzebowanie istnieje w zawodach wymagających wiedzy, umiejętności i doświadczenia.

Natomiast najmniejsze zapotrzebowanie istnieje (z pominięciem zawodów bez kwalifikacji) w zawodach nie wymagających wysokiego poziomu wiedzy, umiejętności i doświadczenia. W tej grupie znalazły się również zawody na które obecnie brakuje popytu na rynku pracy.

Analizując powyższe zawody deficytowe w ujęciu zawodów i specjalności, to największe zapotrzebowanie istnieje na profesje zawarte w grupie specjalistów, techników i inny średni personel oraz robotników przemysłowych i rzemieślniczych. Grupa specjalistów obejmuje zawody wymagające posiadania wysokiego poziomu wiedzy zawodowej, umiejętności oraz doświadczenia w zakresie nauk technicznych, przyrodniczych,

społecznych, humanistycznych i pokrewnych. Ich głównymi zadaniami są: wdrożenie do praktyki koncepcji i teorii naukowych lub artystycznych, powiększanie dotychczasowego stanu wiedzy poprzez badania i twórczość oraz systematyczne nauczanie w tym zakresie. Z kolei od techników i innego średniego personelu wymaga się wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnego do wykonywania głównie prac technicznych i podobnych, związanych z badaniem i stosowaniem naukowych oraz artystycznych koncepcji i metod działania.

WNIOSKI

Niniejsze opracowanie: „Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Gdańsk” jest próbą zdiagnozowania rynku pracy na niniejszym obszarze w pierwszym półroczu 2011r.

Na koniec badanego okresu z terenu miasta Gdańska w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdańsku zarejestrowanych było **10434** osoby. Stopa bezrobocia na koniec pierwszego półroczu wyniosła **5,1%**.

Największą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby bez zawodu (**17,6%** ogółu bezrobotnych), natomiast w dalszej kolejności wystąpiły następujące zawody: sprzedawca, ślusarz, robotnik gospodarczy, sprzątaczką biurowa, kucharz, magazynier, ekonomista, technik mechanik, pedagog, księgowy, kelner, technik handlowiec, stolarz, murarz, politolog.

Napływ osób bezrobotnych strukturą nie odbiegał znacząco od struktury przedstawionej powyżej - również w większości przypadków najwięcej osób zarejestrowało się w tych zawodach, które miały największą reprezentację w rejestrze na koniec badanego okresu.

W większości, osoby bezrobotne zarejestrowane do końca czerwca 2011r. pracowały poprzednio w zawodach z następujących sekcji PKD: przetwórstwie przemysłowym, handlu, działalności usługowej oraz budownictwie. Nie zgłoszono natomiast żadnych ofert pracy z sekcji: działalność niezidentyfikowana; rybactwo oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników. Powyższe wyniki potwierdzają zarazem o przemysłowo- usługowym charakterze lokalnej gospodarki.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego (stan na 31 grudnia 2009r.) na terenie miasta Gdańska funkcjonowało **62 281** potencjalnych pracodawców, którzy dostarczyli **4889** ofert pracy. Najwięcej ofert odnotowano w takich zawodach jak: sprzedawca, kucharz, murarz, zbrojarz, kasjer handlowy, pracownik ochrony osobistej bez licencji, robotnik budowlany.

Najwięcej ofert zatrudnienia (wg podziału na wielkie grupy) przypadło na grupę – „7”:
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.

Biorąc pod uwagę wskaźnik szansy uzyskania pracy najlepiej usytuowane są osoby, które posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodów w przemyśle oraz budownictwie.

Skalę zagospodarowania ofert pracy oraz podaży osób bezrobotnych obrazuje analiza wg wskaźnika intensywności deficytu (nadwyżki) zawodów. Z danych przedstawionych w rozdziale III wynika, iż najbardziej deficytowymi zawodami (zgodnie z danymi za 6 m-cy 2011r) to te związane z szeroko pojętym przemysłem stoczniowym oraz budownictwem.

W zbiorze zawodów nadwyżkowych o najmniejszej wartości wskaźnika bliskiej bądź równej – „0” znalazły się zawody i specjalności przeważnie nie wymagające specjalistycznej wiedzy i kwalifikacji, które wypełniałyby zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy w 2011 roku.

Niniejszy Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych ma charakter diagnostyczny. Przedstawiona została tutaj struktura zarówno osób bezrobotnych oraz ofert pracy, jakie wpłynęły, według istniejącej klasyfikacji zawodów. Przeprowadzona analiza potwierdza ogólnokrajowe tendencje w kształtowaniu się rynku pracy.

ANEKS STATYSTYCZNY

I. Wybrane mierniki stosowane do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych

- 1) **Średnia miesięczna nadwyżka (lub deficyt) podaży siły roboczej w danym zawodzie k** (\bar{N}_{II}^k) oznacza różnicę pomiędzy średnią miesięczną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k w 2011r. (\bar{B}_{II}^k), a średnią miesięczną liczbą zgłoszonych ofert pracy w tym samym zawodzie i okresie czasu, czyli:

$$\bar{N}_{II}^k = \bar{B}_{II}^k - \bar{O}_{II}^k \quad (1)$$

gdzie:

\bar{B}_{II}^k - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k w I półroczu 2011r.,

\bar{O}_{II}^k - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie k w I półroczu 2011r.,

przy czym wielkości te są obliczane wg wzorów:

$$\bar{B}_{II}^k = \frac{\sum_{i=1}^6 B_i^k}{6} \quad (2)$$

$$\bar{O}_{II}^k = \frac{\sum_{i=1}^6 O_i^k}{6} \quad (3)$$

gdzie:

B_i^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i -tym miesiącu w danym zawodzie k ,

O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i -tym miesiącu w danym zawodzie k .

- 2) **Wskaźnik intensywności nadwyżki (lub deficytu) zawodów k** ($W_{n,II}^k$) oznacza iloraz średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k w pierwszej połowie 2011r. (\bar{B}_{II}^k) i średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w tym samym zawodzie i okresie czasu (\bar{O}_{II}^k), czyli:

$$W_{n,II}^k = \frac{\bar{O}_{II}^k}{\bar{B}_{II}^k} \quad (4)$$

gdzie \bar{O}_{II}^k , \bar{B}_{II}^k są określone wzorami (2) i (3). Ponadto przyjęto, że zawody o wskaźniku:

- $W_{n,II}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,
- $0,9 \leq W_{n,II}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),
- $W_{n,II}^k > 1,1$ to zawody deficytowe.

- 3) **Wskaźnik szansy uzyskania oferty w danym zawodzie k** ($W_{s,II}^k$) oznacza iloraz średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie k w pierwszej połowie 2011r., będącej w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku (\overline{PO}_{II}^k) i średniego miesięcznego poziomu rejestrowanego bezrobocia w tym samym zawodzie i okresie czasu (\overline{PB}_{II}^k), czyli:

$$W_{s,II}^k = \frac{\overline{PO}_{II}^k}{\overline{PB}_{II}^k} \quad (5)$$

gdzie:

\overline{PO}_{II}^k - średnia miesięczna liczba ofert pracy w danym zawodzie k w pierwszym półroczu 2011r., będąca w dyspozycji PUP w Gdańsku, obliczana wg wzoru:

$$\overline{PO}_{II}^k = \frac{PO_{t-1}^k + O_I^k}{6} \quad (6)$$

przy czym:

PO_{t-1}^k - liczba ofert pracy w danym zawodzie k , będąca do dyspozycji urzędu pracy w końcu poprzedniego roku ($t-1$),

O_{II}^k - liczba ofert pracy w danym zawodzie k , zgłoszona do urzędu pracy pierwszym półroczu 2011r,

\overline{PB}_{II}^k - średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w danym zawodzie k w 2011r. obliczany metodą uproszczoną według wzoru:

$$\overline{PB}_{II}^k = \frac{PB_{t-1}^k + PB_{II}^k}{2} \quad (7)$$

przy czym:

PB_{II}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k na koniec czerwca 2011r,

PB_{t-1}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k na koniec poprzedniego roku.

- 4) **Wskaźnik struktury** - np.: bezrobotnych wg PKD, ofert pracy wg zawodów (grup zawodów), czy ofert pracy wg PKD - obliczono na podstawie definicji wskaźnika struktury (zwany również jako: częstość względna, liczebność względna, frakcja, odsetek, udział). Wielkość ta informuje nas o tym, jaki jest udział jednostek statystycznych posiadających i -ty wariant cechy w całej badanej zbiorowości, czyli:

$$w_i = \frac{n_i}{n}$$

gdzie:

n_i - liczba jednostek statystycznych charakteryzująca się i -tym wariantem danej cechy,
 n - liczba wszystkich jednostek statystycznych objętych badaniem.

Jeśli wskaźnik struktury w_i przemnożymy przez 100, to otrzymamy **udziały procentowe**.

II Tabele

Tabela 1 Ranking zawodów i specjalności (kod 6-cyfrowy) wg ilości osób zarejestrowanych z miasta Gdańska na koniec czerwca 2011r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
"000000"	Bez zawodu	1839
"522301"	Sprzedawca*	887
"722204"	Ślusarz*	193
"515303"	Robotnik gospodarczy	157
"911207"	Sprzątaczką biurową	149
"512001"	Kucharz*	139
"411004"	Technik prac biurowych*	138
"432103"	Magazynier	121
"263102"	Ekonomista	118
"331403"	Technik ekonomista*	116
"311504"	Technik mechanik*	101
"235107"	Pedagog	98
"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	97
"832203"	Kierowca samochodu osobowego	95
"331301"	Księgowy	87
"242222"	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	75
"753105"	Krawiec*	75
"513101"	Kelner*	73
"931301"	Robotnik budowlany	72
"941201"	Pomoc kuchenna	72
"522305"	Technik handlowiec*	70
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	70
"752205"	Stolarz*	68
"523002"	Kasjer handlowy	67
"713102"	Malarz budowlany	65
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	57
"332203"	Przedstawiciel handlowy	56
"711202"	Murarz*	55
"242217"	Specjalista administracji publicznej	54
"263304"	Politolog	54
	Razem	5318

* Łącznie z terenu Gdańska na koniec badanego okresu pozostawały w rejestrze bezrobocia **10434** osoby.

Tabela 2 Zestawienie ofert pracy (wg zgłoszeń) zawodów i specjalności z miasta Gdańska w pierwszym półroczu 2011 roku.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I-półroczu	Oferty pracy zgłoszone w końcu I-półrocza
"000000"	Bez zawodu	544	37
"522301"	Sprzedawca*	282	17
"931301"	Robotnik budowlany	242	30
"711202"	Murarz*	189	7
"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	176	0
"711404"	Zbrojarz	142	0
"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	130	5
"523002"	Kasjer handlowy	119	2
"713103"	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	118	1
"721405"	Oczyszczacz konstrukcji stalowych	84	0
"911207"	Sprzątaczką biurowa	84	4
"713102"	Malarz budowlany	79	0
"711502"	Cieśla szalunkowy	78	0
"512001"	Kucharz*	77	3
"332203"	Przedstawiciel handlowy	53	14
"411004"	Technik prac biurowych*	50	0
"721204"	Spawacz metodą MAG	44	0
"432103"	Magazynier	39	1
"941201"	Pomoc kuchenna	38	0
"711606"	Układacz nawierzchni drogowych	36	0
"712402"	Monter izolacji chemoodpornych i antykorozyjnych	35	0
"263102"	Ekonomista	34	1
"513101"	Kelner*	34	2
"515303"	Robotnik gospodarczy	34	1
"721402"	Monter kadłubów okrętowych*	34	1
"412001"	Sekretarka	33	0
"712606"	Monter rurociągów okrętowych	32	0
"722314"	Tokarz w metalu	31	1
"214202"	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	30	3
Ogółem	X	2901**	130***

** Łącznie w PUP Gdańsk z terenu Gdańska w I półroczu 2011 roku zgłoszono **4889** ofert pracy.

*** Łącznie w PUP Gdańsk z terenu Gdańska na koniec I półrocza 2011 roku pozostały **274** oferty pracy.

Tabela 3 Struktura ofert pracy wg sekcji PKD w mieście Gdańsk w pierwszej połowie 2011 roku.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w I-półroczu	Bezrobotni stan w końcu I-półrocza	Oferty pracy zgłoszone w I-półroczu	Oferty pracy stan w końcu I-półrocza
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	18	22	13	0
Górnictwo i wydobywanie	5	8	0	0
Przetwórstwo przemysłowe	927	1136	1141	55
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	41	58	8	0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	56	59	137	1
Budownictwo	556	614	825	67
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1497	1642	549	47
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	354	344	230	11
Transport i gospodarka magazynowa	291	335	104	9
Informacja i komunikacja	96	126	66	2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	192	226	88	2
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	75	89	60	5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	302	307	316	17
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	329	336	617	31
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	186	214	216	2
Edukacja	213	316	111	8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	180	239	86	0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	130	140	104	5
Pozostała działalność usługowa	1192	1321	216	12
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	2	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	1309	1333	0	0
Ogółem	7949	8865	4889	274

Tabela 4 Ranking grup zawodów (kod 4- cyfrowy) zgłoszonych w ofertach pracy z terenu miasta Gdańsk ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty zatrudnienia w pierwszej połowie 2011 roku.

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
"3333"	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	MAX
"4132"	Operatorzy wprowadzania danych	MAX
"3352"	Urzędnicy do spraw podatków	MAX
"8311"	Maszyniści kolejowi i metra	MAX
"7521"	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	MAX
"7523"	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	MAX
"7123"	Tynkarze i pokrewni	3,3332
"7124"	Monterzy izolacji	1,7916
"7116"	Robotnicy budowy dróg i pokrewni	1,6667
"7114"	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	1,3604
"5164"	Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami	1
"5312"	Asystenci nauczycieli	1
"2521"	Projektanci i administratorzy baz danych	0,8333
"4222"	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	0,7083
"5413"	Pracownicy ochrony osób i mienia	0,6792
"2522"	Administratorzy systemów komputerowych	0,6666
"9216"	Robotnicy pomocniczy w rybołówstwie i uprawach wodnych	0,6666
"5244"	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	0,6212
"7112"	Murarze i pokrewni	0,5833
"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	0,5083
"2251"	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0,5
"1412"	Kierownicy w gastronomii	0,5
"7115"	Cieśle i stolarze budowlani	0,5
"3132"	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	0,4666
"7214"	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	0,4425
"2141"	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	0,4222
"2359"	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	0,386
"7132"	Lakiernicy	0,3809
"7131"	Malarze i pokrewni	0,3727
"5246"	Wydawcy posiłków	0,359

Tabela 5 Zawody deficytowe w mieście Gdańsk w pierwszym półroczu 2011r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik deficytu
"711404"	Zbrojarz	35,5
"261903"	Asystent sędziego	30
"713208"	Piaskarz	27
"721205"	Spawacz metodą MIG	27
"261901"	Asystent prawny	13
"235910"	Nauczyciel w placówkach pozaszkolnych	10
"522302"	Sprzedawca w branży mięsnej	10
"524403"	Sprzedawca na telefon	10
"721303"	Błacharz izolacji przemysłowych*	9
"722312"	Szlifierz metali	8,5
"712403"	Monter izolacji przemysłowych*	8
"711502"	Cieśla szalunkowy	7,0909
"721403"	Monter konstrukcji aluminiowych	6
"713103"	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	5,619
"325907"	Terapeuta zajęciowy*	5
"334304"	Asystent zarządu	5
"712607"	Monter rurociągów przemysłowych	5
"912103"	Prasowaczka ręczna	4,5
"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	4,4828
"341203"	Opiekun w domu pomocy społecznej*	4,3333
"422201"	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	4,25
"711501"	Cieśla*	4,1667
"931301"	Robotnik budowlany	4,0333
"243203"	Specjalista do spraw public relations	4
"243302"	Opiekun klienta	4
"343203"	Florysta*	4
"524601"	Wydawca posiłków / bufetowy	4
"712902"	Monter suchej zabudowy	4
"741216"	Elektromonter taboru szynowego	4
"834101"	Kierowca ciągnika rolniczego	4

Tabela 6 Zawody nadwyżkowe w mieście Gdańsk w pierwszym półroczu 2011r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik nadwyżki
"235107"	Pedagog	0,0101
"331403"	Technik ekonomista*	0,0312
"311504"	Technik mechanik*	0,0357
"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,04
"731305"	Złotnik - jubiler*	0,0435
"213303"	Specjalista ochrony środowiska	0,0455
"121903"	Kierownik małego przedsiębiorstwa usług osobistych, porządkowych i pokrewnych	0,0476
"241306"	Specjalista do spraw finansów	0,05
"242218"	Specjalista do spraw badań społeczno-ekonomicznych	0,0625
"933301"	Ładowacz	0,0667
"961302"	Robotnik placowy	0,0667
"751201"	Cukiernik*	0,069
"263204"	Socjolog	0,0741
"751204"	Piekarz*	0,0769
"263401"	Psycholog	0,0811
"121303"	Naczelnik / kierownik wydziału	0,0833
"241103"	Specjalista do spraw rachunkowości	0,0833
"233008"	Nauczyciel języka angielskiego	0,0952
"214407"	Inżynier mechanik - technologia mechaniczna	0,1
"233006"	Nauczyciel historii	0,1
"241304"	Specjalista bankowości	0,1
"611306"	Ogrodnik terenów zieleni	0,1
"753402"	Tapicer*	0,1
"524902"	Doradca klienta	0,1026
"933304"	Robotnik magazynowy	0,1026
"341205"	Pracownik socjalny	0,1111
"711504"	Szkućnik	0,1111
"311408"	Technik elektronik*	0,1136
"722204"	Ślusarz*	0,1143
"753105"	Krawiec*	0,1228